

SANSKRIT (PG)
(CBCS)

M.A. 2nd Semester End Examination, 2024
(Regular and Supplementary paper)
PAPER – SAN-201

Full Marks : 40

Time : 2 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

[सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः।]

A. यथेच्छं प्रश्नचतुष्टयं समाधत्त। 2x4=8

१. औपमन्यवमते निघण्टुशब्दस्य निर्वचनं लिखत।
२. उच्चावचाः पदार्था भवन्तीति कः उक्तवान्? अपि इति उपसर्गस्य कोऽर्थः?
३. सीमाशब्दस्य कोऽर्थः? तस्य निर्वचनं प्रदर्शयत।
४. को नाम गुणविधिः? उदाहरणं दर्शयत।
५. को नाम वेदः? स कतिविधः? के च ते?
६. के पञ्च प्रयाजाः?

B. यथाभिलाषं प्रश्नचतुष्टयम् उत्तरत।

क. द्वौ उत्तरत। 4x2=8

१. 'षड्भावविकारा भवन्तीति वापर्यायणिः' इति व्याख्यात।
२. समुद्रशब्दस्य निर्वचनं यस्काचार्यानुसारं क्रियताम्।
३. "ऋचां त्वः पोषमास्ते..." इत्यादिमन्त्रं निरुक्तदिशा व्याख्यात।

ख. द्वौ उत्तरत। 4x2=8

१. टीकां लिखत - धर्मलक्षणम्।
२. टीकां लिखत- अधिकारिविधिः।

(2)

३. टीकां लिखत - वाक्यप्रमाणम्।

C. यथानिर्देशं समाधेयम्।

8x2=16

क. चत्वारि पदजातानि वर्णयत।

अथवा

यास्कमतमवलम्ब्य निरुक्तप्रयोजनानि विवृणुत।

ख. का नाम भावना ? सा कतिविधा ? भेदान् निरूपयत।

अथवा

विधेः लक्षणं प्रकारञ्च निरूप्य 'सोमेन यजेत' इति श्रुतिवाक्यस्य विशिष्ट-

विधिपरकता आलोचनीया।